

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

dr Wojciech R. Wiewiórowski

Warszawa, dnia 24 lipca 2013 r.

DOLiS/DEC-777/13/47061,47062

dot.

DECYZJA

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r., poz. 267), art. 12 pkt 2, art. 22 i art. 23 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 ze zm.) po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie wniosku Pana W.P., o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej decyzją Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych z dnia 21 lutego 2013 r. (znak: DOLiS/DEC-201/13/10944,10946,10947) odmawiającą uwzględnienia wniosku w sprawie skargi Pana W.P. na przetwarzanie jego danych osobowych na stronie internetowej [...] przez Z. Sp. z o.o.,

utrzymuję w mocy zaskarżoną decyzję.

Uzasadnienie

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęła skarga Pana W.P., zwanego dalej Skarżącym, na przetwarzanie jego danych osobowych na stronie internetowej [...] przez Z. Sp. z o. o., zwanej dalej Spółką. W swojej skardze Pan W.P. wskazał, że cyt.: „(...) zajrzałem [zajrzał] na tę stronę, (...) i rzeczywiście przeczytałem [przeczytał] na swój [Skarżącego] temat dwie opinie (...). Podane dane osobowe z imienia, nazwiska i z posiadania trzech specjalizacji i miejsca pracy wystarczająco mnie [Skarżącego] identyfikują (...)”. Skarżący wskazał ponadto, że cyt.: „(...) lekarz tworzy pewną wartość poprzez studia, doskonalenie się, kolejne specjalizacje, doktorat. I nagle w sposób podstępny i wyrachowany, w celach zarobkowych Z. Sp. z o.o. chce przejąć tę wartość, poprzez, nielegalne środki do przejęcia danych osobowych, aby tą wartością handlować bez zgody osoby, która tę wartość stworzyła. W moim [Skarżącego] przypadku ja [Skarżący] nie rejestrowałem się [rejestrował się] w [...], zatem w żadnej formie nie wyraziłem [wyraził] zgody na przetwarzanie moich [jego] danych osobowych, a dodatkowo za pomocą poczty elektronicznej i tradycyjnej wyraziłem [wyraził] swój sprzeciw wobec wykorzystywania moich [Skarżącego] danych osobowych przez [...] Odmówiono mi [mu] argumentując, że jestem [jest] osobą zaufania publicznego (...)”. Skarżący dodał, że cyt.: „(...) mam [ma] 32 lata praktyki zawodowej. Leczyłem [Leczył] wiele

tysięcy chorych. Z czystej ciekawości zajrzą do rankingu. (...) Dwukrotnie zabroniłem [zabronił] nielegalnego przetwarzania moich [jego] danych osobowych Spółce Z. A Oni zachęcają mnie [Skarżącego] abym zarejestrował się w portalu, co jest związane z wyrażeniem zgody na przetwarzanie moich [jego] danych osobowych (...)"

W toku postępowania przeprowadzonego w niniejszej sprawie Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych ustalił następujący stan faktyczny.

1. Strona [...] jest serwisem internetowym, który umożliwia użytkownikom zamieszczanie informacji, komentarzy i opinii na temat lekarzy i zakładów opieki zdrowotnej.
2. Skarżący zarejestrował w dniu [...] działalność gospodarczą „Praktyka lekarska specjalistyczna”, która widnieje z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej Rzeczypospolitej Polskiej.
3. Z regulaminu świadczenia usług drogą elektroniczną przez Z. wynika, iż opinie i informacje o Profesjonalistach [tj. m. in. o Skarżącym] mogą dotyczyć wyłącznie działalności zawodowej Profesjonalisty (§ 4 pkt 2). Opinie i informacje o Profesjonalistach i Placówkach mogą opierać się jedynie na osobistych doświadczeniach Użytkownika. Nie mogą opierać się na relacjach osób trzecich (§ 4 pkt 3). Jednocześnie, w myśl § 4 pkt 6 ww. regulaminu informacje, opinie i komentarze nie mogą naruszać prawa ani zasad współżycia społecznego. W szczególności niedozwolone jest używanie wyrażeń wulgarnych, niecenzuralnych i obraźliwych, stosowanie przezwisk, odnoszenie się do sfery prywatnej i rodzinnej, oskarżanie o popełnienie przestępstwa, wzywanie do stosowania przemocy lub do nienawiści rasowej, wyznaniowej, etnicznej itp. Użytkownik zaświadcza, że wystawiona przez niego informacja lub opinia jest prawdziwa (§ 4 pkt 7).
4. Pismem z dnia [...], skierowanym do Spółki, Skarżący wniósł o usunięcie jego danych osobowych z ww. serwisu oraz oświadczył, iż nie wyraża zgody na przetwarzanie jego danych osobowych na przedmiotowej stronie internetowej.
5. Spółka w złożonych wyjaśnieniach wskazała, iż cyt.: „W odpowiedzi z dnia [...] (...) odmawiającej usunięcia danych osobowych Skarżącego, Spółka wskazała podstawy prawne tej odmowy (...), w dodatku wyjaśniła, iż zawód skarżącego jest ważny z punktu widzenia interesu publicznego a dane które przetwarza Spółka nie dotyczą prywatnej sfery życia Skarżącego (...)”.
6. Aktualnie na ww. stronie internetowej udostępnione są dane osobowe Skarżącego w zakresie imienia, nazwiska, specjalizacji lekarskiej oraz miejsca wykonywania pracy, a także opinie użytkowników serwisu dotyczące wykonywanej przez niego pracy.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję administracyjną z dnia 21 lutego 2013 r. (znak: DOLiS/DEC-201/13/10944,10946,10947), mocą której odmówił uwzględnienia wniosku w przedmiotowej sprawie.

W dniu [...] (w ustawowym terminie) do Biura GODO wpłynął wniosek Skarżącego o ponowne rozpatrzenie sprawy rozstrzygniętej ww. decyzją. Zaskarżonej decyzji Skarżący zarzucił cyt.: „Przyczyną wydania nieprawidłowej decyzji jest właśnie nieprawidłowe ustalenie stanu faktycznego.

Z. Sp. z o.o. nie jest organizacją społeczną, a prowadzony przez nią portal [...] nie jest portalem społecznościowym”. Ponadto Skarżący podnosi, iż cyt.: „Portal [...] nie służy swobodnej wymianie rzetelnych informacji w Internecie o lekarzach. Skonstruowany jest dla celów zarobkowych przez Z. Sp. z o.o., a dla podgrzania atmosfery opiniodawca wypowiada się anonimowo, co prawda opiniowany może uzyskać informacje o danych opiniodawcy, ale i tak pozostaje on anonimowy dla innych internautów”.

Po powtórny rozpatrzeniu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zważył, co następuje.

Rozstrzygnięcie zawarte w zaskarżonej decyzji Generalnego Inspektora z dnia 21 lutego 2013 r. (znak: DOLiS/DEC-201/13/10944,10946,10947) jest prawidłowe.

W pierwszej kolejności ponownie wskazać należy, iż ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), zwana dalej ustawą, definiuje przetwarzanie danych jako jakiegokolwiek operacje wykonywane na danych osobowych, takie jak zbieranie, utrwalanie, przechowywanie, opracowywanie, zmienianie, udostępnianie i usuwanie, a zwłaszcza te, które wykonuje się w systemach informatycznych (art. 7 pkt 2). Zgodnie z brzmieniem art. 7 ust. 4 ustawy administratorem danych jest organ, jednostka organizacyjna, podmiot lub osoba, o których mowa w art. 3 ustawy, decydujące o celach i środkach przetwarzania danych. Jak stanowi art. 3 ust. 2 pkt 2 ustawy, administratorami danych są osoby fizyczne i osoby prawne oraz jednostki organizacyjne nie będące osobami prawnymi, jeżeli przetwarzają dane osobowe w związku z działalnością zarobkową, zawodową lub dla realizacji celów statutowych, które mają siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej.

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego, a w szczególności z regulaminu korzystania z serwisu [...] wynika, iż Z. Sp. z o. o. świadczy usługi drogą elektroniczną na rzecz użytkowników ww. serwisu internetowego, polegające na umożliwieniu użytkownikom serwisu wymiany informacji, komentarzy i opinii na temat lekarzy i zakładów opieki. Jednocześnie z postanowień ww. regulaminu wynika, iż ww. podmiot decyduje o zamieszczeniu na ww. stronie internetowej bądź też usunięciu z niej informacji, komentarzy lub opinii użytkowników. Wobec powyższego prawidłowo wskazano w zaskarżonej decyzji, iż Spółka jest administratorem danych osobowych Pana W.P., bowiem decyduje o celach i środkach przetwarzania tych danych (art. 7 pkt 5 ustawy).

Generalny Inspektor Ochrony Danych osobowych podtrzymuje swoje stanowisko wyrażone w pierwszej decyzji, iż ustawa o ochronie danych osobowych określa obowiązki administratora danych, do których należy przetwarzanie danych osobowych z zachowaniem przesłanek określonych w ustawie. Przepisem uprawniającym administratorów danych do przetwarzania zwykłych danych osób fizycznych, w tym ich udostępniania, jest art. 23 ust. 1 ustawy, zgodnie z którym, przetwarzanie danych jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy spełniona jest jedna z przesłanek taksatywnie wskazanych w tym przepisie. Stosownie do treści powołanego przepisu, przetwarzanie danych jest dopuszczalne wtedy, gdy: osoba, której dane dotyczą, wyrazi na to zgodę, chyba że chodzi o usunięcie dotyczących jej danych (pkt 1), jest to niezbędne dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa (pkt 2), jest to konieczne do realizacji umowy, gdy osoba, której dane

dotyczą, jest jej stroną lub gdy jest to niezbędne do podjęcia działań przed zawarciem umowy na żądanie osoby, której dane dotyczą (pkt 3), jest niezbędne do wykonania określonych prawem zadań realizowanych dla dobra publicznego (pkt 4), jest to niezbędne dla wypełnienia prawnie usprawiedliwionych celów realizowanych przez administratorów danych albo odbiorców danych, a przetwarzanie nie narusza praw i wolności osoby, której dane dotyczą (pkt 5). Katalog przesłanek wymienionych w art. 23 ww. aktu prawnego, jest zamknięty. Każda z przesłanek legalizujących proces przetwarzania danych osobowych ma charakter autonomiczny i niezależny. Oznacza to, że przesłanki te co do zasady są równoprawne, a wobec tego spełnienie co najmniej jednej z nich stanowi o zgodnym z prawem przetwarzaniu danych osobowych. W konsekwencji zgoda osoby, której dane dotyczą nie jest jedyną podstawą przetwarzania danych osobowych, bowiem proces przetwarzania danych będzie zgodny z ustawą również wówczas, gdy administrator danych wykaże spełnienie innej z wyżej wymienionych przesłanek.

Ponownie podkreślić należy, że w doktrynie i orzecznictwie podkreśla się, iż cyt.: „(...) termin *usprawiedliwione cele*, o którym mowa w przytoczonym wyżej przepisie art. 23 ust. 1 pkt 5 ustawy, jest zwrotem niedookreślonym i stanowi klauzulę generalną w znaczeniu funkcjonalnym. Daje w szczególności pewnego rodzaju luz decyzyjny, dzięki któremu organ stosujący prawo (GIODO), może przy podejmowaniu decyzji, kierować się ocenami indywidualnymi konkretnej sytuacji, a także pewnymi zasadami postępowania niesformułowanymi w przepisach prawa (...)” (P. Barta, P. Litwiński. Ustawa o ochronie danych osobowych. Komentarz. Warszawa 2009, str. 228).

Po raz kolejny wskazać należy, że klauzula usprawiedliwionego celu powoduje, iż administrator danych, który przy przetwarzaniu danych nie legitymuje się przesłankami wymienionymi w art. 23 ust. 1 pkt 1 – 4 ustawy, może powołać się na tę klauzulę, przy czym niezbędnym jest wykazanie przez niego, iż przetwarzanie danych jest mu niezbędne dla realizacji konkretnego celu i realizacja tego celu (zgodnego z prawem) bez przetworzenia danych będzie niemożliwa. Jak wskazuje się w doktrynie cyt.: „(...) z jednej strony cel przetwarzania danych musi być usprawiedliwiony prowadzoną działalnością administratora lub odbiorcy danych, a z drugiej strony działalność ta nie może być w jakiegokolwiek mierze niezgodna z prawem, zasadami współżycia społecznego czy dobrymi obyczajami (np. zbieranie danych dla szantażu). Nie można wszakże podawać w wątpliwość istnienia usprawiedliwionego celu tylko z tego powodu, iż ma on - w całości lub części - charakter zarobkowy (...)” (J. Barta, P. Fajgielski, R. Markiewicz. Ochrona Danych Osobowych. Komentarz. LEX 2011, Wydanie V). Podkreślić przy tym należy, iż administrator danych uprawniony do przetwarzania danych osobowych na podstawie tego przepisu prawa umocowany jest także do ich udostępniania. Ustawa definiuje bowiem przetwarzanie danych jako jakiegokolwiek operacje wykonywane na danych osobowych, takie jak zbieranie, utrwalanie, przechowywanie, opracowywanie, zmienianie, udostępnianie i usuwanie, a zwłaszcza te, które wykonuje się w systemach informatycznych (art. 7 pkt 2).

W decyzji organu do spraw ochrony danych osobowych prawidłowo wskazano, iż ustawa w art. 23 ust. 1 pkt 5 wymaga, aby przetwarzanie danych osobowych przez administratora nie naruszało praw i wolności osoby, której dane dotyczą, wskazać należy, iż w ocenie Generalnego

Inspektora w analizowanej sprawie do takiego naruszenia nie doszło. Jak bowiem podkreśla się w doktrynie, ustawodawca z pewnością nie miał na myśli „prawa do ochrony danych osobowych” czy też prawa do decydowania o przetwarzaniu informacji dotyczących danej osoby, gdyż chodzi tu o przesłankę legalizującą wkroczenie w sferę tych praw. Wskazuje się zatem, iż warunkiem dopuszczalności przetwarzania danych na gruncie powołanego przepisu jest to, aby przetwarzanie nie naruszało żadnego z praw czy wolności konstytucyjnych (por. J. Barta, P. Fajgielski, R. Markiewicz. Ochrona Danych Osobowych. Komentarz. Wydanie IV. Zakamycze 2007, str. 471). Przetwarzanie danych osobowych przez administratora nie może zatem naruszać prawa do ochrony prawnej życia prywatnego, rodzinnego, czci i dobrego imienia oraz do decydowania o swoim życiu osobistym (art. 47 Konstytucji). Mając zatem na uwadze, iż dane osobowe Skarżącego udostępniane na ww. stronie internetowej dotyczą wyłącznie życia zawodowego Skarżącego, nie sposób uznać, iż doszło do naruszenia jego prawa do ochrony życia prywatnego, rodzinnego czy też prawa do decydowania o swoim życiu osobistym.

Jedynie na marginesie ponownie wskazać należy, iż zawód lekarza uznawany jest za zawód zaufania publicznego, którego wykonywanie jest istotne z punktu widzenia interesu publicznego. Ze względu na specyfikę wykonywanego zawodu lekarz udzielający świadczeń zdrowotnych musi liczyć się z tym, iż jego dane osobowe – w zakresie dotyczącym wykonywanego przez niego zawodu – podlegają słabszej ochronie. Nie ulega bowiem wątpliwości, iż świadczona przez lekarza praca, w szczególności sposób jej wykonywania i uzyskane efekty, podlegają społecznej kontroli. Natomiast serwis internetowy umożliwiający użytkownikom zamieszczanie opinii i komentarzy dotyczących lekarzy jest jednym z narzędzi za pomocą, którego pacjenci mogą wykonywać tę społeczną kontrolę.

Niezależnie od powyższego odnosząc się do twierdzeń Skarżącego zawartych we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy podkreślenia wymaga, iż jeżeli w ocenie Skarżącego doszło do naruszenia jego dóbr osobistych, którymi zgodnie z art. 23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 z późn. Zm.), są w szczególności zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnica korespondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukowa, artystyczna, wynalazcza i racjonalizatorska, to może on dochodzić swych roszczeń z tego tytułu w drodze powództwa cywilnego wytoczonego przed właściwy miejscowo sąd powszechny. Zgodnie bowiem z art. 24 Kodeksu cywilnego, ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne. W razie dokonanego naruszenia może on także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Na zasadach przewidzianych w kodeksie może on również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny. Jeżeli skutek naruszenia dobra osobistego została wyrządzona szkoda majątkowa, poszkodowany może żądać jej naprawienia na zasadach ogólnych. Przepisy powyższe nie uchybiają uprawnieniom przewidzianym w innych przepisach, w szczególności w prawie autorskim oraz w prawie wynalazczym.

Po dokonaniu ponownej analizy materiału dowodowego zebranego w sprawie oraz w tym stanie faktycznym i prawnym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych podtrzymuje swoje stanowisko

wyrażone w decyzji administracyjnej z dnia 21 lutego 2013 r. (znak: DOLiS/DEC-201/13/10944,10946, 10947).

Decyzja jest ostateczna. Na podstawie art. 21 ust. 2 ustawy o ochronie danych osobowych i w zw. z art. 13 § 2, art. 53 § 1 i art. 54 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270 z późn. zm.), od niniejszej decyzji stronie przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, w terminie 30 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji, za pośrednictwem Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych (adres: Biuro GIODO, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa).